

Vetenskap och folkbildning i andra länder

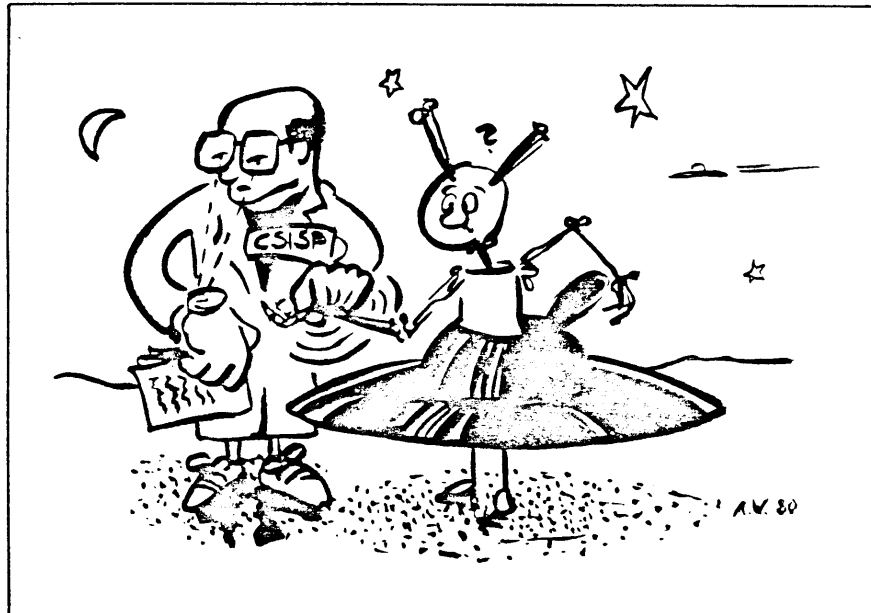
Även om Vetenskap och Folkbildning är pionjärer i Sverige har vi föregångare i flera andra länder. I Frankrike verkar t ex Union Rationaliste sedan mer än ett halvsekel. Denna förening skiljer sig dock från vår genom att vara inte bara anti-pseudovetenskaplig utan också ateistisk. Föreningen ger ut två tidskrifter, Raison Présente och Cahiers Rationalistes. Där återfinns artiklar riktade mot fransk pseudovetenskap, bl a mot den även i Sverige aktuella lanseringen av "profeten" Nostradamus.

I USA bildades 1976 Committee for the Scientific Investigation of Claims of

havanden inom transcendental meditation (TM) samt kritiskt granskat slaggrutmäns påstådda förmågor.

Även i Kanada och Nya Zeeland finns avläggare av CSICOP. Kontaktpersoner finns i Storbritannien och Nederländerna, men i inget av dessa länder har man ännu fått till stånd någon egentlig kommitté- eller föreningsverksamhet.

Det kan kanske vara på sin plats att berätta litet mer om Sceptical Inquirer. Tidskriften finns på Tekniska högskolans bibliotek i Stockholm. Prenumerationer till svensk adress kostar \$19 för ett år,

Teckning: Anders Wallin

the Paranormal (CSICOP), som är den ojämförligt mest aktiva organisationen på området. Föreningen utger tidskriften Sceptical Inquirer, som utkommer 4 gånger per år. Man har bidragit till att avslöja ett stort antal profitörer på det paranormala området (bl a Uri Geller). Föreningen har också bidragit till att påvisa fel och bedrägerier i ett flertal parapsykologiska experiment. Fyra underkommittéer arbetar med astrologi, undervisningsfrågor, kvacksalveri och UFOs.

I Australien finns en livaktig avläggare till CSICOP, som utger den lilla tidskriften Australian Sceptic. De australiska skeptikerna har bl a avslöjat före-

\$34 för två år och \$45.50 för tre år. (Flygfrakt kostar ytterligare \$3.50 per år.) Adress för prenumerationer: Sceptical Inquirer, Box 229, Central Park Station, Buffalo, N.Y., 14215, USA.

I det senaste numret fanns bl a följande artiklar: En studie av några berömda Loch Ness-foton, som visar sig vara foton av en gammal knotig trästam. En kritik av de experiment 1972-1973 där Uri Geller påstås ha påverkat utfallet av tärningskast på paranormalt sätt. En jämförelse mellan spå-i-handen-konster och det vetenskapliga studiet av genetiska faktorer i samband med fingeravtryck och med hudveck i händer och fötter. Denna sistnämnda artikel belyser väl skillna-

den mellan vetenskap och pseudovetenskap. En artikel om ett UFO-fall som visade sig vara bedrägeri samt en mera principiell artikel om skepticism till paranormala fenomen.

Varje nummer innehåller bokrecensioner, en bibliografi över tidskriftsartiklar av intresse, läsarbrev samt en avdelning med kortare nyhetsartiklar. I den sistnämnda avdelningen berättas i det senaste numret bl a om planerna på att bilda Vetenskap och Folkbildning. Vidare berättas om Pat McGuire, som försökte bli demokratisk guvernörskandidat i Wyoming, och som påstår sig stå i ständig kontakt med UFO-varelser. Dessa ska bl a ha gett honom information i utrikespolitiska frågor. Han förlorade dock stort mot den sittande demokratiske guvernören (som fick 38 000 röster mot McGuires 8000).

I raden av notiser finns en som berättar om en ny "fluga" i USA: grafoterapi. Detta är en utveckling av grafologin, där man ju som bekant försöker utläsa personlighetsegenskaper ur handstilen. Grafoterapeuter erbjuder kurser där man ändrar sin handstil i syfte att därmed

ändra även sin personlighet. Bl a påstås det att man på detta sätt kan höja sin intelligens.

Här tycker jag mig se hisnande perspektiv. När kommer den slagruteman som försöker frambringa nytt vatten ur en uttorkad brunn genom att vipa med en slagruta över den? När ska de första operationerna dyka upp där man förlänger "livslinjen" i handflatan för att därigenom ge patienten ett längre liv? Den som lever får se. Och den som läser Sceptical Inquirer får veta vad som ligger bakom.

Sven-Ove Hansson

Första träffen för journalister

Den tredje februari har Bodil Wallin, som är journalist på Svenska Dagbladet, sammankallat till ett möte på Jordbruksdepartementet för att diskutera hur vetenskapliga fakta behandlas i massmedia och hur pseudovetenskap på bästa sätt kan bemötas.

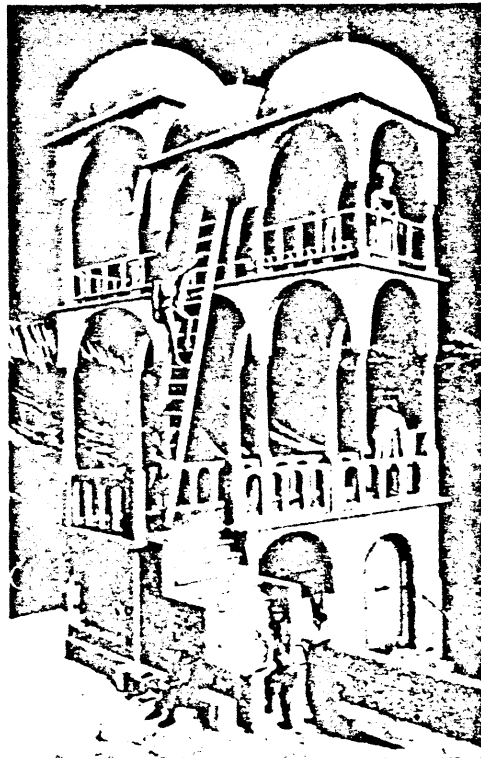
- Granskning av massmedia
- Motverka kvacksalveriet
- Bok om pseudovetenskap

Så här ser föreningens arbetsplan för första året ut:

Det första verksamhetsåret bör vi framförallt ägna åt att få föreningen att börja fungera som ett kontaktnät för människor, som vill verka enligt stadgarnas målsättning. Vi bör sprida information om föreningen, särskilt till sådana som kan vilja bli medlemmar.

En viktig uppgift för styrelsen är att starta ett medlemscirkulär. Detta skall främst vara avsett för korta meddelanden om händelser, artiklar mm inom föreningens verksamhetsområden. Alla medlemmar bör hjälpa till att ta fram underlag för notiser i cirkuläret.

Styrelsen skall vidare utröna vilka frå-

Eschers logiskt uppbyggda torn är ett falsarium, på samma sätt som det skenbart samhällsengagerade "nye paradigmat".